

Innspill fra Agder fylkeskommune til nasjonal strategi for kulturarena

Kultur- og likestillingsdepartementet inviterer relevante aktører til å sende inn skriftlige innspill til arbeidet med en nasjonal strategi for kulturarenaer. Fristen er satt til 1. oktober

Departementet ber om at innspillene svarer på spørsmål.

Her følger Agder fylkeskommunes svar.

Hvilke barrierer (i regelverk, virkemidler, kunnskap eller kompetanse) kjenner dere til for utvikling av egnede kulturlokaler?

- Utilstrekkelige tilskuddsrammer: Tilskuddsrammen fra spillemidler til kulturbygg er redusert med om lag 100 millioner kroner fra toppåret i 2013. Rammen er ikke stor nok til å møte det faktiske behovet for oppgradering og nybygg. Tilskuddene til kulturarenaer via spillemidler og statlige midler bør løftes til samme nivå som for anlegg for idrett og fysisk aktivitet.
- Fragmenterte og kompliserte finansieringsordninger: Det finnes mange ordninger (spillemidler, Kulturrom, ARENA, tilskudd til nasjonale kulturbygg m.fl.). Manglende koordinering mellom dem gjør det krevende, særlig for små kommuner og frivillige organisasjoner, å orientere seg og utnytte mulighetene.
- Manglende nasjonal oversikt: Det finnes ingen samlet, oppdatert nasjonal oversikt over kulturarenaer. Dette gjør det vanskelig å prioritere innsats, fordele midler og måle effekten av politikken.
- Driftsøkonomi som barriere: Mange arenaer blir bygget eller oppgradert med prosjektmidler, men mangler finansiering til drift og vedlikehold over tid. Tilskuddsordningene er i stor grad innrettet mot investeringer, og ikke mot drift av arenaene.
- Teknisk og akustiske standarder: Mange organisasjonseide kulturbygg har mangelfullt teknisk utstyr, dårlig akustikk og lite lagringsplass, men regelverket og tilskuddsordningene gir ikke tilstrekkelige insentiver til å prioritere oppgradering av disse.

Hvilken kompetanse eller kunnskap opplever dere at det særlig mangler lokalt eller regionalt i arbeidet med kulturarenaer?

- Kunnskap om flerbruk og sambruk: Det er behov for mer kunnskap om hvordan bygg kan utformes og driftes for flere brukergrupper samtidig, for eksempel skole-/kulturhuskombinasjoner, og om hvilke organisasjonsmodeller som fungerer best for slike løsninger.
- Manglende oversikt og statistikk: Det finnes ingen nasjonal database som gir god nok oversikt over tilstand, eierskap og bruk av kulturarenaer. Dette svekker grunnlaget for både lokal planlegging og nasjonal politikk.

- Styrke kunnskapen om transformasjon av eksisterende bygg: Det er et udekket behov for kunnskap om hvordan eksisterende bygg kan transformeres til kulturarenaer på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte.

Hvilke tiltak bør inngå i strategien?

- Øke og stabilisere tilskuddsrammene: Rammen for spillemidler til kulturbygg bør økes til et nivå som svarer til det faktiske behovet, og det bør legges opp til en mer forutsigbar og langsiktig finansieringsmodell.
- Etablere en nasjonal, oppdatert oversikt over kulturarenaer: Det bør etableres et nasjonalt register over kulturarenaer som gir oversikt over type kulturarena, kapasitet, eierskap, og tilgjengelige ressurser.
- Strategien bør inneholde tiltak som styrker kommunenes evne til å inkludere kultur i kommunale planer, for eksempel gjennom verktøy og maler.
- Bedre koordinering mellom finansieringsordninger: Det bør gjennomføres tiltak for å forenkle og koordinere de ulike tilskuddsordningene, slik at søkere møter et mer helhetlig system.
- Stimulere til flerbruk og sambruk: Det bør etableres insentivordninger og veiledning som fremmer flerbruksløsninger, med særlig vekt på kombinasjonen skole/kulturarena eller kultur/idrett.

Hva er gode eksempler fra egen region?

Systemnivå:

Agder fylkeskommune har utarbeidet et verktøy for kartlegging av kulturbruk og kulturaktivitet i en kommune. Verktøyet vil hjelpe fylket og kommunene med å få oversikt over kulturbruk og arenaer, samt knytte plan- og kultursektoren i kommunene tettere sammen for langsiktig strategisk arbeid. Dette er tiltak som styrker kommunenes evne til å inkludere kultur i kommunale planer.

Kulturarena:

Odderøya i Kristiansand

Her finner man bl.a. – Kilden (Teater og konserthus), Kunstilo (Kunstmuseum) og Knuden (kulturskole).

Munken i Arendal

Munken er et kunst- og kulturhus som eies og driftes av et ideelt aksjeselskap. Munken fungerer som en fasilitator for kunstnere og kulturaktører, og tilbyr et bredt spekter av lokaler tilpasset produksjon og formidling av kunst og kultur.

Valle kultursenter

Kultursenteret er samlokalisert med kafé, ungdomsklubb og idrettsanlegg.

Listen er ikke uttømmende.